

**HUMANITA
NESTRANNOST
NEUTRALITA
NEZÁVISLOST
DOBROVOLNOST
JEDNOTA
SVĚTOVOST**

**NEZÁVISLOST
HUMANITA
NESTRANNOST**

**HUMANITY
IMPARTIALITY
NEUTRALITY
INDEPENDENCE
VOLUNTARY SERVICE
UNITY
UNIVERSALITY**

ČČK jako
ostatní složka
IZS

Henri Dunant (1828-1910)

- Narodil se do rodiny významného ženevského obchodníka
- Rodiče se zapojovali do charitativních akcí a velmi podporovali péči o sociálně slabé
- Po studiích se stal bankovním úředníkem
- V roce 1853 se stává členem společnosti, která se zabývá zemědělstvím, zvláště pěstováním pšenice
- Zakládá *Finanční a průmyslovou mlynářskou společnost* v Alžírsku a obrátil se s žádostí o podporu přímo na císaře Napoleona III. Ten právě válčí v Lombardii s Rakouskem
- Císař souhlasí a Dunant odjíždí do Itálie, aby se s císařem setkal a předložil mu svůj koncept

Založení Červeného kříže (1859–1866)

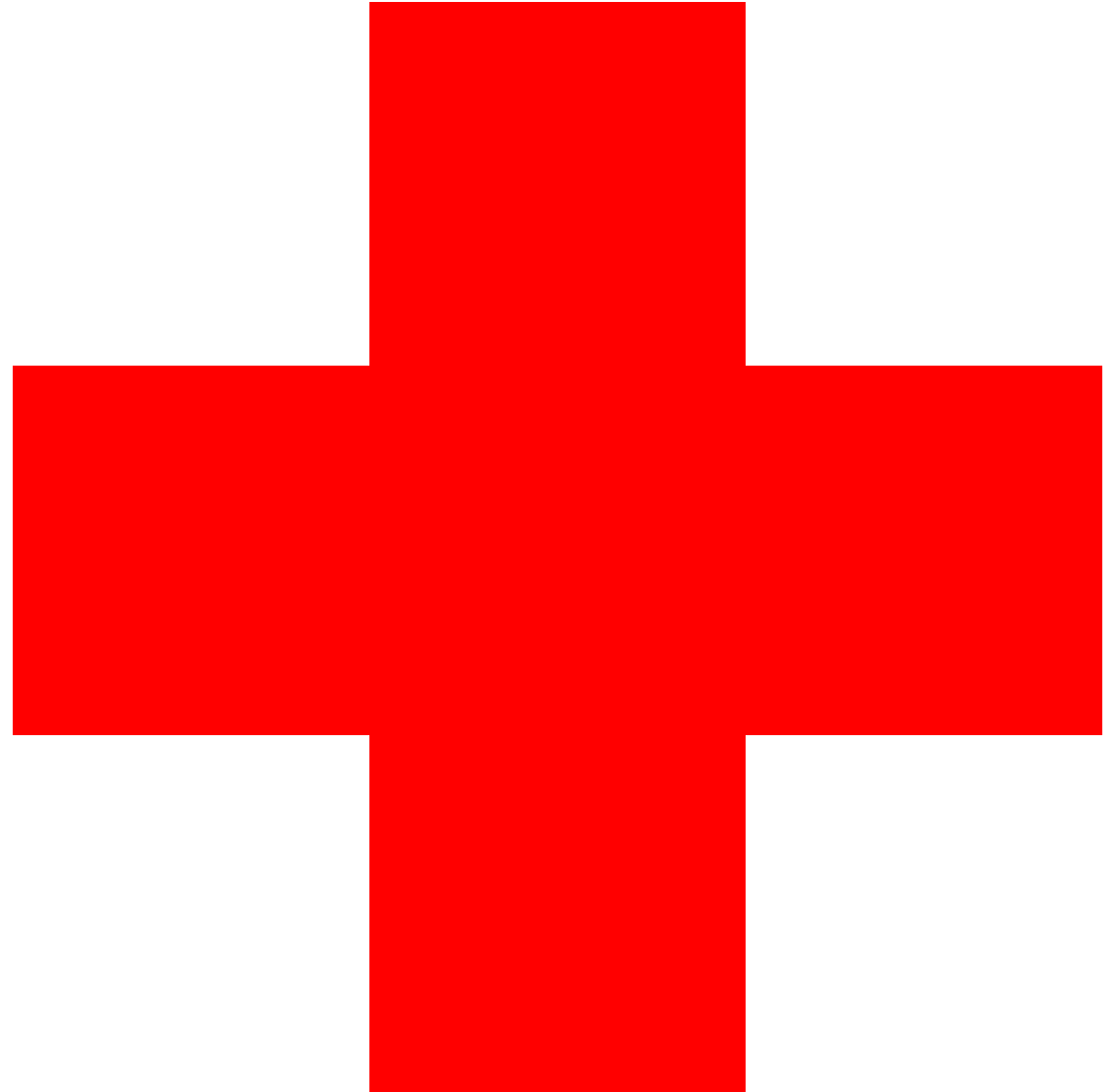
- Večer 24. června 1859 viděl následky krvavé bitvy u vesnice Solferíno, v níž padlo téměř 40 000 vojáků a na bojišti zůstaly ležet tisíce raněných bez pomoci i několik dní.
- Dunant spontánně organizoval záchranné práce za pomoci civilního obyvatelstva
- Pomohl zřídit provizorní nemocnici, kde se ošetřovalo bez ohledu na národnost zraněných vojáků
- Za svou činnost byl roku 1860 vyznamenán řádem sv. Mauricia a sv. Lazara italského království.
- Traumatický zážitek popsal ve své knize *Vzpomínka na Solferino* (vzbudila velký ohlas)

Založení Červeného kříže (1859–1866)

- Utrpení vojáků přivedlo Henriho Dunanta k myšlence založení humanitární organizace založené na neutralitě a dobrovolnosti
- Posláním byla péče o raněné ve válkách a ochrana zdravotnického personálu
- Cestoval po Evropě přesvědčoval významné osobnosti a státníky
- V roce 1863 zakládá Mezinárodní výbor pro pomoc raněným vojákům (od roku 1876- *Mezinárodní výbor Červeného kříže*)

Založení Červeného kříže (1859–1866)

- Tentýž rok (1863) se na konferenci v ŽENEVĚ schází 36 delegátů z 16 evropských zemí
- Účastníci se shodli na zásadách činnosti a jako symbol organizace přijali červený kříž na bílém poli – inverzní provedení státní vlajky Švýcarska
- Rok 1863 je považován jako rok vzniku: Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce
- 1864- první ženevská úmluva

Každý dobrý skutek po zásluze potrestán...

- Na rozdíl od výboru v čele s Meynierem zastával Dunant názor, že posláním [Červeného kříže](#) je nejen péče o raněné, ale také šíření humanitárních principů a boj proti válce samotné.
- Dunant zůstal nepochopen, rezignoval na svůj post sekretáře výboru Červeného kříže a zanedlouho organizaci opustil. Navíc se mu nedaří podnikání a je nucen vyhlásit bankrot, což v konzervativní Ženevě znamená ztrátu postavení a prestiže.
- Usadil se v Paříži, kde ve skromných podmínkách pokračoval v šíření svých idejí humanismu, sociální spravedlnosti a rovnosti.
- V roce 1894 jej v Heidenu navštívil novinář Georg Baumberger. Jeho články o smutném osudu zakladatele Červeného kříže proběhly tiskem a zalarmovaly světovou veřejnost, která mu vyjadřovala své sympatie a podporu.
- Dunant znovu začal publikovat články a eseje, v nichž mj.. zdůrazňoval významnou úlohu žen v mírovém hnutí a zasazoval se za rovná práva žen.

- **V roce 1901 dostal Henri Dunant jako první člověk Nobelovu cenu míru**
- Vzhledem k zdravotnímu stavu si nemohl Dunant Nobelovu cenu převzít osobně.
- Peníze, které z této ceny získal, věnoval na charitativní účely.

Historický vývoj Českého červeného kříže

- 5.září 1868 byl založen: Vlastenecký pomocný spolek pro Království české jako 13. národní společnost Červeného kříže na světě
- Za oficiální datum vzniku Československého červeného kříže však bývá považován až počátek února roku 1919.

Historický vývoj Českého červeného kříže

- 1. února 1919 se v Obecním domě v Praze schází schůze sociálních pracovníků, volí užší výbor a vysílá delegaci k prezidentu republiky T.G. Masarykovi
- 6. února 1919 prezident T.G. Masaryk vyslovuje souhlas se vznikem nové organizace a jmenováním dr. Alice Masarykové do funkce předsedkyně Československého červeného kříže

Hospodářská krize na počátku 30. let 20 století

- Posunula do popředí charitativní programy
- ČSČK organizovala vyvařování polévek, pořádala sociální šatníky, rozdělával potraviny, pečoval o sociálně slabé, poskytoval sociální podpory atd...
- Dorost ČSČK byl v roce 1936 počtem členů na 2. místě v Evropě a na 4. místě ve světě: 840 000 členů ve 38 000 třídách a 12 000 školách.

ČSČK za II. světové války

- Po německé okupaci a vytvoření protektorátu Čechy a Morava byl dne 5. srpna roku 1940 ČSČK rozpuštěn
- Veškerá majetek ústředí a místních spolků byl zabaven (odhad materiálních škod: 170 milionů předválečných korun)
- Mnoho funkcionářů bylo zatčeno a deportováno do koncentračních táborů a řada z nich popravena
- Ti, kteří zůstali na svobodě se aktivně zapojovali do odboje, zachraňovali vězně z transportu a pochodů smrti, pomáhali v bombardovaných oblastech, při epidemii skvrnitého tyfu v Terezíně ....

Období po II. Světové válce

- ČSČK pokračoval v duchu první republiky
- Obnovil přípravu ošetřovatelek, samaritánů i dopravní zdravotní službu
- Obrovský úkol čekal Pátrací službu, která byla zaplavena tisíci žádostmi po vyhledání nezvěstných
- Obnovena byla i tradice Mírových slavnostech Červeného kříže, z nichž vznikl Světový den Červeného kříže

ČSČK mezi Únorem a Listopadem

- Únorový převrat v roce 1948 znamenal konec samostatnosti a nezávislosti
- Dorost ČSČK byl násilně zařazen do jednotné Pionýrské organizace Svazu mládeže
- V zájmu přežití se ČSČK musel odklonit od sedmi principů mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce

- Monopol nad zdravotní péčí, sociální službou převzal stát
- Masivně se však navýšila činnost osvětová a dárcoství krve (od roku 1960 v bezpříspěvkovém dárcoství krve)
- Zajišťování zdravotnických dozorů, osvěty, školení PP (souviselo s cvičením CO)

Rok 1989

- Politické změny umožnily ČSČK návrat k nezávislosti a samostatnosti, ale i k charitativním činnostem
- ČSČK se navrácí k důslednému dodržování 7 základním principům mezinárodního hnutí Červeného kříže
- Negativní byl masivní odchod profesionálních zdravotníků, kteří před rokem 1989 tvořili 80%
- 5. března 1992 přijalo Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky současný zákon o Československém červeném kříži - zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži. Ve své první části zakotvuje závazky Československa na úseku ochrany znaku Červeného kříže, jak vyplývají z Ženevských úmluv na ochranu obětí válek. Zakazuje se zde jakékoli neoprávněné použití znaku Červeného kříže, ale i symbolů, které by jej napodobovaly.

Poslání Českého červeného kříže

- Posláním ČČK je zejména předcházet a zmírňovat utrpení, chránit zdraví, život a úctu k lidské bytosti, podporovat vzájemné porozumění, přátelství a mír mezi národy bez rozdílů národnostních, rasových, náboženských, třídních a politických a usilovat o naplňování základních principů hnutí Červeného kříže. (*§ 6 Stanov ČČK*)

Sedm principů

- Humanita
- Nestrannost
- Nezávislost
- Neutrálnost
- Dobrovolnost
- Světovost
- Princip jednoty

Činnost ČČK

- První pomoc
- Dárcovství krve
- Humanitární pomoc
- Připravenost na katastrofy
- Humanitární právo
- Pátrací služba
- Sociální činnost
- Rekondiční pobyty

Zajímavé odkazy, články a literatura

- [Vítejte na oficiálních stránkách Českého červeného kříže \(cervenykriz.eu\)](http://cervenykriz.eu)
- [Die Schlacht in Dunants "Eine Erinnerung an Solferino" \(e-periodica.ch\)](http://e-periodica.ch)
- ŠVEJNOHA, Josef. Červený kříž a Červený půlměsíc. 3., aktualiz. vyd. Praha: Český červený kříž, 2006. 50 s. ISBN 80-254-4768-5.
- MOOREHEAD, Caroline. Dunant's dream: war, Switzerland and the history of the Red Cross. London: HarperCollins, 1998. xxxi, 780 s., [32 s.] obr. příl. ISBN 0-00-255141-1.
- VILÁŠEK, Josef, FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David. Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2014. 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.

- Kontakt: hanypoky@gmail.com